

Polska Akademia Nauk

Wydział I

W a r s z a w a

Pałac Kultury i Nauki

Sprawozdanie Sawickiego Ludwika, prof. nadzw., kierownika Zakładu Paleolitu IHKM PAN w Warszawie, z pobytu w Czechosłowacji w czasie 21-29 sierpnia 1963 r.

W związku z zaproszeniem mnie przez Podkomisję INQUA - stratygrafii lessu w Czechosłowacji, zostałem delegowany przez Wydział I PAN do Pragi w celu wzięcia udziału w pracach wymienionej Podkomisji. Prócz mnie wziął w nich udział również prof. dr E. R ů h l e - Dyrektor Instytutu Geologicznego w Warszawie. Inne zagraniczne ośrodki naukowe - ZSRR, Rumunii, Jugosławii, NRD i Austrii, reprezentowało 11 przedstawicieli. Miejscowe naukowe ośrodki - czeski i słowacki, reprezentowało 15 przedstawicieli. Łącznie, w pracach Podkomisji wzięło udział 28 różnych specjalistów, reprezentujących następujące dziedziny: geologię czwartorzędu, petrografię, paleobotanikę i prehistorię. Prace Podkomisji zorganizowane zostały przez Czechosłowacki Centralny Instytut Geologiczny i Czechosłowacki Centralny Urząd Geologiczny w Pradze.

Podkomisja miała za zadanie przedyskutowanie zagadnienia stratygrafii lessu w Czechosłowacji na podstawie demonstrowanych jej w tym celu, przeważnie w odkrywkach cegielnianych, profili utworów lessowych. Referat wstępny, wprowadzający w to zagadnienie, przedstawił dr V. L o Ź e k na inauguracyjnym posiedzeniu Podkomisji, które odbyło się w Czechosłowackim Centralnym Instytucie Geologicznym w Pradze dn. 22 sierpnia, w czasie g. 8, 30-10, 30. Tegoż dnia, w czasie g. 12, 30-19, 0, miała miejsce pierwsza seria prezentacji kilku odkrywek utworów lessowych w okolicach Pragi oraz dyskusja ich stratygrafii. Dnie następne, łącznie z ostatnim dniem prac Podkomisji - 28 sierpnia, wypełniły całodzienne - od g. 8-ej do 19-ej, przejazdy samochodami do odkrywek lessu, które były prezentowane przez dra K. Ź e b e r ę, dra V. L o Ź k a i dra J. B a r t ę. Każde odsłonięcie było przedmiotem ożywionej, niekiedy długiej dyskusji. W ten sposób

w ciągu 7 dni, zaprezentowano na terenach Czech Środkowych, Moraw i pd.-zach. Słowacji 27 cegielnianych odkrywek utworów lessowych. Odsłonięcia na terenach stanowisk paleolitycznych lessowych - Předmost, Dolní Věstonice, Pavlov, Nové Město i Vlčkovce, były przedmiotem szczególnego zainteresowania i dyskusji.

Mój udział w pracach Podkomisji, podobnie jak innych zagranicznych uczestników, ograniczył się do udziału w dyskusji stratygrafii demonstrowanych profili lessowych. Pobyt mój w Czechosłowacji trwał od 21 sierpnia /przyjazd do Pragi/ do 29 sierpnia /odjazd do Warszawy/.

Podkomisja zakończyła pracę 28 sierpnia wieczorem, na posiedzeniu w Instytucie Geologicznym w Bratysławie. W podsumowaniu wyników prezentacji profili lessowych stwierdzono, że dla zagadnienia stratygrafii lessu i dla zagadnienia wieku zawartości kulturowej czeskosłowackich stanowisk paleolitycznych lessowych będą one miały poważne znaczenie. Uznano, że tego rodzaju prezentacje stratygrafii pokrywy lessowej winny być dokonane również w krajach sąsiednich. Umożliwiłoby to wyjaśnienie zagadnienia lessu na terenach Środkowej i Wschodniej Europy.

Prezentacja profili lessowych była dobrze zorganizowana i została wykonana zgodnie z planem. Każdy z uczestników zagranicznych otrzymał pakiet publikacji Czechosłowackiego Centralnego Instytutu Geologicznego: Antropozoikum t.t. IX i X, Sbornik geologických věd, řada A, svazek 1, oraz Vysvětlivy. K základní geologické mape čtvrtohvrnich pokryvných útvarů ČSSR. Poza tym otrzymałem liczne odbitki od kolegów czeskich i kilka odbitek od radzieckich i austriackich uczestników Podkomisji. Dr O. N. B a d e r /archeolog radziecki/ ofiarował Instytutowi Historii Kultury Materialnej PAN swoją publikację książkową - "Bałanowskiy mogilnik" /Moskwa, 1963/.

Z kolegami czeskimi i słowackimi - prehistorykami i geologami czwartorzędu, łączą mnie od dawna bliskie koleżeńskie stosunki. Byłem bardzo serdecznie przyjęty. Na lotnisku byłem powitany przez dra K. Ž e b e r a, towarzyszył mu geolog radziecki - prof. A. I. M o s k w i t i n, z którym łączą mnie od dawna stosunki naukowe.

Ponieważ po posiedzeniu końcowym Podkomisji jej czeskosłowaccy członkowie i zagraniczni uczestnicy pozostali na noc w Bratysławie - oddano do mojej dyspozycji auto, które mnie przewiozło do Pragi. Umożliwiło mi to powrót w terminie /29 sierpnia/ do Warszawy.

Ludwik Sawicki

/Ludwik Sawicki/

Polska Akademia Nauk
Wydział I

Warszawa

Pałac Kultury; Nauki

Sprawozdanie z wyjazdu do Czechosłowacji Savickiego Ludwika, prof.
nadzw., kierownika Zakładu Paleontologii Instytutu Historii Kultury Material-
nej PAN - Warszawa, ul. Świdwickich 8, z pobytu w Czechosłowacji w czasie ^{21-29 sierpnia} 1953.

W związku z zaproszeniem mnie przez Państwowe IML i IGA - stratygrafii lena
w Czechosłowacji, zwróciłem delegowany przez Wydział I PAN do Pragi w celu wzię-
cia udziału w pracach wymienionej Państwowej Komisji. Proszę mnie wziąć w rachunek udział
również prof. dr E. Růžička - Dyrektor Instytutu Geologicznego w Warszawie. Trzynaście zagran-
icznych ośrodków naukowych - ZSRR, Rumunia, Jugosławia, NRD i Austria, reprezentowa-
no 11 przedstawicieli. Miejscowe ośrodki naukowe - czeskie i słowackie, reprezentowało
15 przedstawicieli. Łącznie w pracach Państwowej Komisji uczestniczyło 28 różnych specjalistów,
reprezentujących następujące dziedziny: geologia ewolucyjna, petrografia, paleontologia
i paleogeografia. Prace Państwowej Komisji zorganizowane zostały przez Czechosłowacki Centralny
Instytut Geologiczny i Czechosłowacki Centralny Urząd Geologiczny w Pradze.

Państwowa Komisja miała za zadanie przedyskutowanie zagadnienia stratygrafii
leny w Czechosłowacji na podstawie demonstracji jej w tym celu, przewidzianej w
odkrywkach cegielnianych, prof. dr E. Růžička. Referat wstępny, wprowadza-
jący w to zagadnienie, przedkładał dr V. Ložek na inauguracyjnym posiedze-
niu Państwowej Komisji, które odbyło się w Czechosłowackim Centralnym Instytucie Geolo-
gicznym w Pradze dn. 22 sierpnia, w czasie g. 8,30 - 10,30. Tegoż dnia, w czasie g.
12,30 - 19,0, miała miejsce pierwsza seria prezentacji ^{kilku} odkrywek utworów lersowych
w auli Pragi oraz dyskusja ich stratygrafii. Dni następne, Tuzin z ostat-
nim dniem prac Państwowej Komisji - 28 sierpnia, mypetrity całodniowe - od g. 8-ej do
19-ej, przejawy samodzielnego do odkrywek leny, które były prezentowane przez
dra K. Žebeta, dra V. Ložka i dra J. Bartę. Każde odtonienie było przed-
miotem ożywionej, niekiedy długiej dyskusji. W ten sposób, w ciągu 7 dni, za-
prezentowano na terenach Czech Słowackich, Moraw i poł. zach. Słowacji 27 cegielnia-
nych odkrywek utworów lersowych. Odtonienia na terenach stanowili paleontologowie

lenowych - Předměst, Dolní Větkovice, Pavlov, Nové Město i Vlčkovce, były przedmiotem nieregularnego zainteresowania i dyskusji.

Mój udział w pracach Podkomisji, podobnie jak innych zagranicznych uczestników, ograniczył się do udziału w dyskusji stratygrafii demonstrowanych profilu lenowych. Pobyt mój w Czechosłowacji trwał od 21 sierpnia (przyjazd do Pragi) do 29 sierpnia (odlot do Warszawy).

Podkomisja zakończyła pracę 28 sierpnia wieczorem, na posiedzeniu w Instytucie Geologicznym w Bratysławie. W podsumowaniu wyników prezentacji profilu lenowego stwierdziła, że dla zagadnienia stratygrafii lenu i dla zagadnienia wieku ^{czeskosłowackich} kulturowej i stanowisk paleontologicznych lenowych będą one miłą, powtarzającą się nie. Uznano, że tego rodzaju prezentacje stratygrafii pokazywanej lenowej winny być obchowane również w krajach sąsiednich. Umówiliśmy, że wyjazdowi zagadnienia lenu na terenach środkowej i wschodniej Europy.

Prezentacji profilu lenowych była dobrze zorganizowana i została wykonana zgodnie z planem. Każdy z uczestników zorganizowanych otrzymał pakiet publikacji Czechosłowackiego Centralnego Instytutu Geologicznego: Anthropozoikum t.t. IX i X, Skowidki geologicznych věd, řada A, svazek 1, oraz Vysvětlivky k základní geologické mapě čtvrtohorních pokryvných útvarech ČSSR. Pora tym etapem czasu cenne uderzili aw kolegiach czechach i kilku osobach od radniestw i austriackich uczestników Podkomisji.

Dr O. N. Bader (archeolog radniestw) opiaromat turystykoni Historii Kultury Materialnej PAN i jego publikacji knazikony - "Bataunski" mopolniti (Mnichov, 1963).

Z kolegami czechimi i słowackimi - prehistorikami i geologami emigrantami, teraz musimy udawan bliżšie kolirevitskie stovunki. Bytem bardzo serdecznie przyjęty, Na lotnisku bytem powitany przez dra K. Zebeta, ktoremu Towarzystwo geolog radniestw - prof. A. T. Moskvitin, teraz musimy ~~zanim~~ ^{nie} ~~od dawna~~ ^{z którym} stowunki naukowe.

Ponieważ po posiedzeniu Komisji Podkomisji je Czechosłowackiej ustalono wie i zagranicami uczestnicy pozostali na noc w Bratysławie - ad dawno do mojej dyspozycji auto, ktore musimy przedosta do Pragi. Umówiliśmy mi to ^{w terminie} pojechać do (29 sierpnia) do Warszawy.

Sprawa o zdanie

z wyjazdu do ^{Pragi} Czechosłowacji Janickiego Ludwika, profesora nadzwyczajnego, kierownika Zakładu Paleolitu Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN - Warszawa, ul. Śniadeckich 8.

Składający sprawozdanie został delegowany przez Wydział I PAN do Pragi w celu wzięcia udziału w pracach Podkomisji TNDA - Stratygrafia terenu w Czechosłowacji. Do wzięcia udziału w pracach Podkomisji niniejszym podpisany zaproszony został w imieniu tej Podkomisji przez dra V. Ložka. W pracach Podkomisji wzięło udział prof. dr S. Rühlke - Dyrektor Instytutu Geologicznego w Wiedniu. Poza niniejszym podpisane i prof. Rühlke, w pracach Podkomisji wzięło udział 11 przedstawicieli zagranicznych ośrodków naukowych - ZSRR, Węgry, Rumunia, Jugosławia, NRD i Austria, oraz 15 przedstawicieli miejscowych ośrodków naukowych - czeskich i słowackich, Łucenie - 28 różnych specjalistów: geologów ewolucyjnego, petrografów, paleontologów i prehistoryków. Prace Podkomisji zorganizowane zostały przy współudziale Czechosłowackiego Centralnego Instytutu Geologicznego i Czechosłowackiego Centralnego Urzędu Geologicznego w Pradze.

Prace Podkomisji miały na celu, w związku z zagadnieniem stratygrafii terenu w Czechosłowacji, przedyskutowanie w terenie stratygrafii demonstrowanych profili terenowych. Referat wstępny, wprowadzający w to zagadnienie, przedstawił dr V. Ložek na inauguracyjnym posiedzeniu Podkomisji, które odbyło się w Czechosłowackim Centralnym Instytucie Geologicznym w Pradze, dn. 22 sierpnia, w czasie 8, 30 - 10, 30. Tegoroczna, w czasie 12, 30 - 19, 0, miała miejsce pierwsza seria prezentacji odstępów terenowych w kilku miejscowościach w okolicach Pragi oraz dyskusja w terenie stratygrafii występujących w tych odstępach uformów terenowych. Dwie następne, Łucenie z ostatnim dniem prac Podkomisji - 28 sierpnia, miały charakter pogody - od 9, 8 -ej do 19 -ej, wyjazdów samochodami do odstępów terenu, przeważnie w cegielniach. Odstępstwa były prezentowane przez dra K. Žebere, dra V. Ložka i dra J. Bartę. Karde odstępstwa było przedmiotem ożywionej, niekiedy ostrej dyskusji. W ten sposób, w ciągu 7 dni, zapoznano się i przedyskutowano ok. 40 udkrytek terenowych w 26 miejscowościach, na terenach

Prace Podkomisji miały na celu przedyskutowanie stratygrafii terenu w Czechosłowacji na podstawie demonstrowanych, na różnych terenach, udkrytek uformów terenowych.

Czech środkowych, Moraw i pn.-zach. Słowacji, w tym ^{lenone H} profile stanowisk paleo-
^{Nose Merko} litycznych: lessowych Předmost, Dolní Věstonice, Pavlov i Vlčkovce. Profile less-
 owe tych stanowisk były przedmiotem szeregowego zainteresowania i dyskusji.
 Moją udriną w pracach podkanijskich, podobnie jak innych ucertników, ograniczy-
 się do udriną w dyskusji stratygrafii deincepcowanych profili lessowych. Cze-
 kres pobytu mego w Czechosłowacji trwał od 21 sierpnia (wyjazd do Pragi) do 29
 sierpnia r. bież. (powrót do Warszawy).

Podkanijski zakończyła me prace 28 sierpnia wieczorem, na posiedzeniu
 w Instytucie Geologicznym w Bratysławie. Na posiedzeniu tym, w podsumowa-
 niu dyskusji przedstawianych w terenie profili lessowych stwierdzano, że jej
^{i stratygrafii stanowisk paleolitycznych} wyniki były miłe dla zagadnienia stratygrafii lessu, nie tylko w Czechosłowacji,
 powinne znaleźć.